

DEKRET

z dnia 6 września 1951 r.

**o ochronie i uregulowaniu własności osadniczych gospodarstw chłopskich na
obszarze Ziemi Odzyskanych**

W celu ochrony i uregulowaniu własności chłopskiej na obszarze Ziemi Odzyskanych, zapobieżenia wypaczeniom w wykonywaniu przepisów o osadnictwie rolniczym oraz w dążeniu do zapewnienia rolnictwu najlepszych warunków dalszego rozwoju - na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 26 maja 1951 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R.P. Nr 30, poz. 235) – Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Opracowano na podstawie: Dz. U. z 1951 r. Nr 46, poz. 340, z 1957 r. Nr 39, poz. 172, z 1969 r. Nr 13, poz. 95, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1995 r. Nr 141, poz. 692, z 1998 r. Nr 106, poz. 668.

Art. 1. Dekret niniejszy dotyczy gospodarstw rolnych, nadanych w trybie osadnictwa rolniczego na obszarze Ziemi Odzyskanych.

Art. 2. 1. Osoby, które posiadają gospodarstwa rolne i prowadzą je osobiście lub przez członków rodziny, żyjących z nimi we wspólności gospodarczej, a do dnia wejścia w życie niniejszego dekretu nie nabyły ich własności, stają się z mocy prawa właścicielami tych gospodarstw.

2. Wraz z gospodarstwem rolnym przechodzą na własność posiadaczy gospodarstw:

- a) inwentarz żywy,
- b) zabudowania i inwentarz martwy, stanowiące przynależność gospodarstwa i potrzebne do jego prowadzenia.

Art. 3. Własność gospodarstw rolnych i ich przynależności jest przedmiotem dziedziczenia.

Art. 4. 1. Prawo własności nie rozciąga się na część gospodarstwa rolnego, przekraczającą 15 ha użytków (gruntów ornych, łąk, pastwisk, gruntów leśnych oraz gruntów pod wodami), a gdy chodzi o gospodarstwo hodowlane - 20 ha użytków, jak również na te zabudowania, urządzenia gospodarcze i inne przedmioty inwentarza

martwego, które nie są potrzebne do prowadzenia gospodarstwa rolnego w tych rozmiarach.

2. Minister Rolnictwa może w poszczególnych uzasadnionych przypadkach podwyższyć określone wyżej normy obszarowe o ¹/₃.

Art. 5. 1. W celu poświadczenia własności gospodarstwa rolnego i jego przynależności starosta wydaje z urzędu akty nadania, które zawierają określenie osób uprawnionych oraz powierzchni gruntów i innych składników gospodarstwa rolnego. Wydawanie tych aktów jest zadaniem z zakresu administracji rządowej.

2. Akty nadania wydane na podstawie dotychczasowych przepisów są poświadczeniem własności, o którym mowa w ust. 1.

Art. 6. 1. Granice gospodarstw rolnych oraz ich szacunek ustala orzeczenie o wykonaniu aktu nadania. Orzeczenie to wydaje z urzędu starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej.

2. Prawomocne orzeczenie o wykonaniu aktu nadania jest podstawą wpisu w księdze wieczystej prawa własności i wierzytelności z tytułu należności przypadającej za gospodarstwo rolne.

3. Starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej zgłasza z urzędu wnioski o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.

Art. 7. 1. Władza nie może zmienić granic gospodarstwa rolnego po wydaniu orzeczenia o wykonaniu aktu nadania. Przed wydaniem tego orzeczenia granice gospodarstwa rolnego mogą być zmienione w związku z regulacją i jedynie w tym przypadku, gdy to jest potrzebne dla racjonalnego rozmieszczenia gospodarstw.

2. Przy zmianie granic gospodarstw rolnych władza nie może bez zgody zainteresowanego zmniejszyć obszaru gospodarstwa rolnego, jeżeli mieści się ono w granicach norm określonych w art. 4.

3. Starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej może za zgodą zainteresowanego powiększyć posiadane przez niego gospodarstwo rolne do norm, określonych w art. 4.

Art. 8. (utracił moc).

Art. 9. Nadzór nad działalnością powiatowych i wojewódzkich komisji ziemskich w sprawach unormowanych niniejszym dekretem sprawuje Główna Komisja Ziemska.

Art. 10. W sprawach osadnictwa rolnego na obszarze Ziem Odzyskanych, nie unormowanych przepisami niniejszego dekretu, stosuje się przepisy dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska z tym, że osoba, która po dniu wejścia w życie niniejszego dekretu otrzyma akt nadania, staje się właścicielem tego gospodarstwa na zasadach niniejszego dekretu.

Art. 11. Przepisy niniejszego dekretu nie naruszają postanowień dekretu z dnia 16 sierpnia 1949 r. o wymianie gruntów (Dz. U. R.P. Nr 48, poz. 367).

Art. 12. (uchylony).

Art. 13. 1. Ilekroć w dekreście niniejszym jest mowa o gospodarstwach rolnych, rozumie się przez to również działki gruntowe.

2. Ilekroć w dekreście niniejszym jest mowa o obszarze Ziem Odzyskanych, rozumie się przez to również obszar b. Wolnego Miasta Gdańska.

Art. 14. Wykonanie dekretu porucza się Ministrowi Rolnictwa.

Art. 15. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.